

Advies nr 54/2013 van 6 november 2013

Betreft: Voorontwerp van wet betreffende de vereenvoudiging van de procedure betreffende de overdracht van het loon (CO-A-2013-057)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de Minister van Werk ontvangen op 16/10/2013;

Gelet op het verslag van Dhr. D. Van Der Kelen;

Brengt op 6 november 2013 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 16 oktober 2013 diende de Minister van Werk bij de Commissie een dringende adviesaanvraag in omtrent een voorontwerp van wet *betreffende de vereenvoudiging van de procedure betreffende de overdracht van het loon* (hierna "het voorontwerp"). Zoals de titel het aangeeft, heeft het voorontwerp tot doel om de procedure inzake loonoverdracht te vereenvoudigen en deels te informatiseren.
2. Loonoverdracht¹ is een overeenkomst waarin een werknemer een schuldvordering – met name zijn recht op loon vanwege de werkgever – afstaat tot zekerheid van een bepaalde schuld die hij aangaat (in de meeste gevallen een financiering of persoonlijke lening)². Indien de werknemer zijn schuld niet (tijdig) kan afbetalen, dan wordt een deel van zijn loon door de werkgever overgedragen aan de schuldeiser van de werknemer³. Wanneer de werknemer (schuldenaar) in kennis wordt gesteld van het feit dat er effectief een loonoverdracht zal plaatsvinden, kan hij zich hier nog binnen de tien dagen tegen verzetten en in dat geval volgt een procedure bij de vrederechter.
3. Voor een goed begrip van deze materie, is het aangewezen om de concepten die in het voorontwerp (en in de Loonbeschermingswet⁴) gebruikt worden, kort toe te lichten:
  - a. de werknemer (schuldenaar) wordt "overdrager" genoemd;
  - b. de werkgever wordt "gecedeerde schuldenaar" genoemd;
  - c. de schuldeiser van de werknemer wordt "overnemer" genoemd.
 In de volgende randnummers van onderhavig advies zal dezelfde terminologie gebruikt worden.
4. De bestaande procedure inzake loonoverdracht wordt geregeld in de Loonbeschermingswet. Deze wet schrijft onder andere voor dat de overnemer, vooraleer hij de loonoverdracht effectief kan uitvoeren,
  - a. de overdrager in kennis moet stellen van zijn voornemen om deze overdracht uit te voeren;
  - b. een afschrift van deze kennisgeving aan de gecedeerde schuldenaar moet overmaken;

---

¹ *Loonoverdracht* wordt steeds in een contract tussen een schuldenaar (werknemer) en diens schuldeiser geregeld. Dit maakt precies het fundamentele onderscheid uit met *loonbeslag*, waar geen sprake is van een contract.

² J. Boncquet en L. Decaluwe, *Loonbeslag en loonoverdracht*, Jura Falconis 1987-1988, p. 241 - 280.

³ De schuldeiser van de schuldenaar (werknemer) kan in een dergelijke context dus in de plaats van de werknemer het loon van laatstgenoemde vorderen van de werkgever (en laatstgenoemde wordt dan "gecedeerde schuldenaar" genoemd).

⁴ Artikelen 27 e.v. van de wet van 12 april 1965 *betreffende de bescherming van het loon der werknemers* (hierna "loonbeschermingswet").

- c. aan de gecedeerde schuldenaar een eensluidend verklaard afschrift van de akte van overdracht moet toesturen (na het verstrijken van de termijn van 10 dagen waarbinnen de overdrager verzet kan aantekenen).

Al deze kennisgevingen moeten krachtens de bestaande regelgeving op straffe van nietigheid bij ter post aangetekende brief of bij deurwaardersexploot geschieden⁵.

5. Het voorontwerp heeft tot doel om deze procedure te vereenvoudigen, zonder dat de bescherming van de overdrager hierdoor zou dalen. Laatstgenoemde zal daarom bijvoorbeeld verder op de hoogte worden gehouden via een aangetekend schrijven dat de overnemer de overdracht effectief zal uitvoeren.
6. De wijzigingen die in het voorontwerp worden voorgesteld, situeren zich in de relatie overnemer – gecedeerde schuldenaar. Zo zal de overnemer bijvoorbeeld aan de gecedeerde schuldenaar geen afschrift meer moeten sturen van zijn kennisgeving aan de overdrager (zie randnummer 4, punt b), maar zal het volstaan dat hij aan de gecedeerde schuldenaar een loutere bevestiging overmaakt van het feit dat hij er de overdrager van heeft op de hoogte gebracht dat hij van plan is om tot loonoverdracht over te gaan. De overnemer kan deze bevestiging doen per aangetekende brief, bij gerechtsdeurwaardersexploot, ofwel "door middel van een procedure waarbij informaticatechnieken gebruikt worden". Op dezelfde manier zou de overnemer vrijgesteld worden van de verplichting om een gecertificeerde kopie die conform is aan de akte van overdracht toe te voegen (zie randnummer 4, punt c). Ook hier zou het in de toekomst volstaan dat hij aan de gecedeerde schuldenaar de beslissing verzendt dat hij tot loonoverdracht zal overgaan en hij kan deze beslissing eveneens doen per aangetekende brief, bij gerechtsdeurwaardersexploot, ofwel "door middel van een procedure waarbij informaticatechnieken gebruikt worden".
7. Het voorontwerp vermeldt niet hoe voornoemde *"procedure waarbij informaticatechnieken gebruikt worden"* concreet zal worden ingevuld. Het stelt enkel dat *"het identificatienummer van het Rijksregister of, bij gebrek daaraan, het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, wordt gebruikt om de overdrager te identificeren."*

---

⁵ Artikel 30 Loonbeschermingswet.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

A. Algemene beschouwingen

8. De Commissie stelt vast dat het voorontwerp tot doel heeft om in de relatie overnemer – gecedeerde schuldenaar bepaalde kennisgevingen te vereenvoudigen en te informatiseren en in het algemeen deelt zij ook deze bekommernis voor administratieve vereenvoudiging en modernisering.
9. De Commissie vestigt er bovendien de aandacht op dat de nieuwe wettelijke mogelijkheid om op geïnformatiseerde wijze bepaalde kennisgevingen aan de gecedeerde schuldenaar over te maken zelfs kan leiden tot een betere juridische en technische beveiliging van de gegevens. Een dergelijke beveiliging kan immers niet steeds even effectief worden gewaarborgd voor gegevensuitwisselingen op papier⁶.

B. Het gebruik van informaticatechnieken

10. Het voorontwerp maakt melding van een nieuwe procedure waarbij informaticatechnieken zullen gebruikt worden, zonder dat hierbij verdere toelichting wordt verschaft (noch in het voorontwerp, noch in de memorie, noch in de begeleidende brief bij de adviesaanvraag). Uit telefonische contacten met de stellers van het voorontwerp blijkt ook dat de informatica-technische kant van dit project nog niet concreet is uitgebouwd.
11.
  - i. Hoewel de Commissie zoals hoger aangehaald geen bezwaren heeft tegen het principe van de informatisering van deze procedure, ziet zij zich toch genoodzaakt om het voorontwerp op dit cruciale punt een ongunstige beoordeling te geven. De aanvrager schetst haar vandaag immers geen helder beeld van deze “*procedure waarbij informaticatechnieken gebruikt worden*”. Aangezien het voorontwerp haar aldus in het ongewisse laat omtrent het concrete systeem dat de aanvrager voor ogen heeft, kan de Commissie niet inschatten of deze procedure voldoende garanties biedt voor de bescherming van de persoonsgegevens die in dit kader zullen verwerkt worden.

---

⁶ Zie ook advies nr. 10/2013 van 28 maart 2013.

C. Het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister

12. Het voorontwerp schrijft voor dat de overdrager zal geïdentificeerd worden aan de hand van een uniek persoonsnummer: het rijksregisternummer⁷ of, bij gebrek daaraan, het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (INSZ-nummer)⁸. Het INSZ-nummer kan vrij gebruikt worden⁹, terwijl het gebruik van Rijksregisternummer voorafgaandelijk dient gemachtigd te worden¹⁰. Laatstgenoemde machtigingen worden in principe door het Sectoraal Comité van het Rijksregister verleend, maar kunnen ook bij wet worden toegekend¹¹.
13. De Commissie stelt vast dat het voorontwerp kennelijk tot doel heeft om in onderhavige context in een wettelijke machtiging tot het gebruik van het Rijksregisternummer te voorzien. Zij heeft hiertegen geen principiële bezwaren. Het gebruik van dit nummer zal er volgens haar voor zorgen dat alle instanties die in het proces betrokken zijn, de zekerheid hebben dat men het over dezelfde persoon heeft¹², wat positief is in het licht van artikel 4, §1, 4°, WVP.
14. Tegelijk is zij echter van oordeel dat de huidige redactie van het voorontwerp en van de memorie van toelichting ter zake te vaag is¹³. De voorgestelde tekst laat immers niet toe om een helder beeld te krijgen van de instanties die in het kader van onderhavig project gemachtigd worden om het Rijksregisternummer te gebruiken. Potentieel gaat het om een grote groep van actoren (werkgevers, banken,...) en het is essentieel dat deze machtiging in alle transparantie wordt verleend. De Commissie acht het aldus noodzakelijk dat het voorontwerp (en/of de memorie bij het voorontwerp) op dit punt wordt verduidelijkt.
15. De Commissie benadrukt tot slot – en volledigheidshalve – ook dat de instanties die ingevolge het voorontwerp gemachtigd worden om het Rijksregisternummer te gebruiken, gehouden zijn om de bepalingen van de WRR na te leven^{14 15}.

---

⁷ Het identificatienummer van het Rijksregister bedoeld in artikel 2, laatste lid van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* (hierna "WRR").

⁸ Het nummer bedoeld in artikel 8 *van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* (hierna "KSZ-wet").

⁹ Artikel 8, § 2, KSZ-wet.

¹⁰ Artikel 16, 1°, WRR.

¹¹ Zie advies nr. 28/2006 van 26 juli 2006.

¹² Vergissingen waartoe homoniemen en schrijffouten in de naam aanleiding kunnen geven, worden vermeden. Dit is niet onbelangrijk, aangezien een vergissing hieromtrent er kan toe leiden dat er een loonoverdracht ten aanzien van de verkeerde persoon wordt opgelegd.

¹³ Cf. supra randnummer 7.

¹⁴ Zie randnummer 7 advies nr. 28/2006 van 26 juli 2006.

**OM DEZE REDENEN,
de Commissie**

brengt een ongunstig advies uit over het voorontwerp van wet *betreffende de vereenvoudiging van de procedure betreffende de overdracht van het loon*, omdat het te vaag is omtrent de "*procedure waarbij informaticatechnieken gebruikt worden*" (randnummers 10 en 11).

De Commissie wenst tegelijk duidelijk te onderstrepen dat

- zij op zich geen bezwaren heeft tegen het principe van vereenvoudiging en informatisering van de procedure inzake loonoverdracht, op voorwaarde dat er voldoende garanties worden ingebouwd om de persoonsgegevens die in dit kader worden verwerkt, te beschermen;
- zij zich ook niet verzet tegen het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de overdragers, op voorwaarde dat duidelijk in het voorontwerp wordt vastgelegd welke instanties in onderhavige context gemachtigd worden en op voorwaarde dat deze instanties de bepalingen van de WRR naleven (randnummers 13 t.e.m. 15).

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere

---

¹⁵ Dit betekent onder meer dat de instanties die het nummer daadwerkelijk zullen gebruiken, de identiteit van hun consulent inzake informatieveiligheid zullen moeten meedelen aan het Sectoraal comité van het Rijksregister (artikel 10 WRR).